

Vavřinec — Písař ♂

Oddíl: Čest

Hradní úředník, opisovač a správce listin, mladý a precizní

Osobnost: ISTJ-T (Logistik)

Jak tě znají ostatní Jsi mladý, pečlivý, vzdělaný. Vedeš záznamy z výpravy a v případě nálezu ověříš pravost listiny — poznáš pečeť, latinu, druhou ruku. Působíš spolehlivě a trochu úzkostně. **Jsi šifrant oddílu Čest** — dostáváš notýsek s šiframi.

Tajný zájem Tři věci tě dnes drtí:

1. **Před třemi dny jsi nechal Klimenta přes noc v archivu.** Kliment přišel po klekání — spoluzák ze sázavské písařské dílny chtěl porovnat kaligrafii dvou kupních listin kuchelnického mlýna, „která ruka je starší“. Listiny nesmějí z archivu a přes den by Klimentova návštěva chtěla povolení purkrabího a zápis („*kvůli hříčce nebudu papírovat,*“ smál se). Začali jste spolu při svíčce; kolem půlnoci jsi musel jít spát — ráno jsi psal pro Hanuše. „*Nech mi klíč. Dodělám to, zamknu a ráno ti ho dám.*“ Nechal jsi mu ho. Za rozbřesku Kliment klíč vrátil — nic nezmizelo, bylo to dva dny před krádeží. Ale „písař, který nechal cizího člověka přes noc v archivu“ je věta, ze které by dnes udělali provaz. A tu Klimentovu — *nech mi klíč* — slyšíš od rána pořád.
2. **Lhal jsi pro Blažeje v hradním deníku** — zapsal jsi ho jako přítomného na hlídce, ač Blažej nebyl. Blažej tě o to požádal před půlnocí. Tehdy sis říkal, že to je nic; teď víš, že to bylo všechno.
3. **Tajný roční vztah s hospodyní Eliškou** — scházíte se v archivu po klekání. Nikdo z výpravy o tom neví. (*Eliška dnes zůstala na hradě a na výpravě není* — (VYŘAZENO) .)

Proč to nemůžeš prostě přiznat — a je to důležité, protože samo o sobě to skandál není: ty držíš klíč od archivu, ona klíče od komor. **Scházíte se v archivu, po klekání, v noci, bez zápisu.** V týdnu, kdy z archivu zmizela listina, není věta „*scházeli jsme se v archivu*“ alibi — je to **přiznání příležitosti**, a v ústech někoho, kdo dnes večer potřebuje jméno, zní jako hotový příběh o zločinu. **Dokud o vás nikdo neví, jste dva nezávislí svědci. Jakmile se to ví, jste jeden podezřelý.**

[HLAVNÍ] Rozhodnout se před koncem dne: zachovat lež a chránit Blažeje (a tím sebe), nebo se zpovědět kaplanovi Bartolomějovi a riskovat, že to dojde k Hanušovi.

Uzávěrka: Na začátku výpravy předá Hanušův písař Blažejovi **rozpis noční hlídky** se slovy: „**Pan Hanuš chce po návratu obojí vedle sebe — rozpis i deník.**“ Stojíš vedle a slyšíš to.

Rozpis říká, kdo tam měl být. Deník říká, kdo tam byl. Zítra budou ležet na jednom stole — a ten druhý psala tvoje ruka.

⚠ **Hradní deník s sebou NEMÁŠ — je v archivu.** Na cestu si bereš jen **cestovní zápisník** (koncept). Lež proto celý den nemůžeš opravit, i kdybys chtěl; můžeš se jen **rozhodnout**, že ji opravíš. **Dvě uzávěrky, ne jedna:**

Do soumraku se rozhoduje duše — dokud je kaplan s tebou a dá se jít ke zpovědi. **Do rána se rozhoduje ruka** — dokud je ta kniha ještě tvoje a Hanuš ji neotevřel. *(To je přesně to, co po tobě Bartolomějovo pokání chce: „Do rána naprav, co ruka zapsala.“)*

[VEDLEJŠÍ] Ruce písaře: Během dne v některé zastávce vyhledej Matyáše: „*Něco na ruce, felčare. Třesou se mi. Nemůžu psát.*“ Felčar pozná, že tohle není zima — ale neptej se, co ti řekne.

Pečeť, kterou ti někdo podá k posouzení: Kdykoli během dne ti může někdo přinést zapečetěnou věc — „*Pečeť at' posoudí písař.*“ Použij postup z odstavce „Co ti řekne vosk, ruka a pergamen“ výše: materiál, pečeť, ruka, teprve pak obsah. Pokud dojdeš k závěru, že jde o podvrh, je na tobě, komu a kdy to řekneš: **(a)** nahlas celému oddílu Stopa; **(b)** jen Blažejovi (loajalita velení); © až u výsledku před šlechticem.

Co ti řekne vosk, ruka a pergamen Jsi jediný v celé výpravě, kdo tohle umí. Nemusíš se ptát GM — tohle prostě víš:

Pečetě, které znáš z kanceláře:

- **Dvě zkřížené ostrve** — pán ratajský. Rozlišuješ velkou pánovu (majestátní akty, dnes ji nikdo neuvidí) od menší úřední, kterou chodí běžný provoz — mýto, průjezdní práva, dodávky.
- **Svatý Prokop se spoutaným čertem** — sázavský klášter. Konventní pečeť je velká a užívá se zřídka; převorova osobní je drobná a chodí na ní všechno běžné.
- **Dvouocasý lev** — královská kancelář. Znáš ji z opisů, viděl jsi ji dvakrát v životě. *(Na glejt se nevyjadřuj — to není tvůj úkol a nikdo tě o to nežádá.)*
- **Rychtářskou** poznáš, ale je ti jedno — městská drobnost.

Co poznáš i bez pečeti:

- **Ruku.** Klimentovu mezi stem jiných — úzká K, extrémně dlouhé smyčky a dotahy, netradiční diakritická znamínka. Vlastní taky, a písaře pana Hanuše.
- **Vosk.** Klášterní vosk je světlejší, narůžovělý a voní po medu a včelím díle. Pečetní vosk kanceláří a listin je tmavě červený a voní po pryskyřici. Kdo obojí denně vidí, nesplete si

je ani potmě. Když najdeš klášterní vosk mimo klášter, něco to znamená — i když nevíš co. *(Pokud se ti dnes večer sejde Přibyslavina zapečetěná láhev s odvarem pro převora a ten kožený tubus naráz, můžeš říct jednu velmi krátkou větu: „Tenhle vosk je klášterní. Ten na tubusu nebyl.“ — a zavřít tím domněnku, že klášter má prsty v podvrhu u brodu.)*

- **Řemeslo.** Studený otisk, narychlo řezaná matrice, vosk litý na dvakrát, šňůra, která se dá vyvléknout a vrátit. **Pečet', pod kterou projde šňůra, není pečet'. Je to divadlo pro někoho, kdo nikdy neviděl kancelář.**

Co NEPOZNÁŠ (a nesmíš předstírat, že ano):

- **Cizí pečetě mimo tenhle kraj.** Kutnohorské rody, Malín, Sedlec — jména znáš, otisky ne. Když ti někdo takovou ukáže, správná odpověď je „*Tuhle jsem neviděl. Není odsud.*“ a je to poctivá odpověď, ne selhání.
- **Erby a korouhve** — kdo má co ve štítu, to je věc trubače Vlastimila, ne písaře. Pečet' a erb jsou dvě různá řemesla.
- **Punc a cejch** na mincích a kovu — to je věc biřice, ne písaře.
- **– Spor o pravost relikvie** — tam se neplet'. Není u ní žádná listina ani pečet'; je to věc víry, ne kanceláře.

Postup, když ti někdo něco podá (v tomhle pořadí, ne naopak): **1) materiál** — jaký vosk, jaký pergamen · **2) pečet'** — celá? přelitá? projde pod ní šňůra? · **3) ruka** — kdo to psal · **4) teprve pak obsah.** Kdo začne obsahem, dá se podvést obsahem. Tohle je celá tvoje profesní výhoda a smíš ji říct nahlas.

Vodítka Svědomí nesouzní sám — nejlepší cestou je **zpověď'** (svátost smíření), pokud chceš požádat o rozhřešení; pak je Bartoloměj vázán zpovědním tajemstvím a nesmí to prozradit nikomu. Pokud se zatím chceš jen poradit, požádej o **duchovní rozhovor**.

Ke zpovědi ti nikdo nemůže zabránit. Blažej tě dnes bude držet u sebe, zaměstnávat a zdržovat — to smí. **Zakázat ti jít ke knězi nesmí; to nesvede ani pán.** Když ti to nařídí, nemáš povinnost poslechnout a kaplan tě přijme. Bude to ale stát odvalu na očích velitele — a přesně o tom tvůj den je.

Herní tik (vyber 1 nebo několik):

1. Při čtení/opisování trvá na doslovnosti — opravuje ostatní v citacích.
2. Drží si pero nebo špalíček mezi prsty stále — když je nervózní, otáčí ho.
3. Kdykoli někdo zmíní „hradní deník“, „zápis“ nebo „směna“, krátce zavře oči.
4. Po každé větě ji v duchu sumarizuje — někdy to nahlas potvrdí.

Úvodní věta *Vavřinec, písař posádky Pirkštejna. Mým úkolem je vést záznamy této výpravy a v případě nálezu ověřit pravost listiny. Prosím — nic neotvírejte a nepřekládejte bez mé přítomnosti.*

Linky: Vina za noc (primární — společně s Blažejem)

Profese / dovednosti: čtení a psaní, latina, šifry (notýsek), kaligrafie, archivace. Klimentovu ruku pozná mezi stem jiných — úzká K, dlouhé smyčky, sázavská kázeň.

Co dnes máš udělat

1. **Rozhodni se před koncem dne:** zpovědět se Bartolomějovi, nebo dál mlčet?
2. Pokud jdeš ke zpovědi: prvním slovem žádej zpovědní tajemství. „*Otče, ať to zůstane mezi námi a Bohem.*“ Bartoloměj přikývne. Řekneš mu **obě věci** (klíč i lež za Blažejem). Pak ti dá útěchu, ale **neporadí** přímo.
3. Snaž se najít chvíli o samotě k Bartolomějovi — buď u **kostela sv. Matouše** (cca 10:00), nebo až při **návratu k Pirkštejnu** (~17:30).
4. **Ruce písaře:** Na vyhlídce nebo na rozcestí pod Talmberkem vyhledej felčara Matyáše: „*Něco na ruce, felčare. Třesou se mi. Nemůžu psát.*“ On pozná, co se skrývá za tou větou. Dostaneš uklidňující odvar — neprozrazuj proč se třeseš, pokud sám nezačne.
5. **Pečet:** pokud ti někdo podá zapečetěnou věc k posouzení, použij postup výše. Rozhodni, komu řekneš svůj závěr — Blažejovi, celému oddílu Stopa, nebo počkáš na výsledch.
6. **Peníze nemáš žádné.** Dlužíš Blažejovi drobnou půjčku — a prázdná kapsa je jeden z důvodů, proč jsi tehdy v noci kývl. Když se u kostek hraje, díváš se.
7. **Večer v krčmě ti nejspíš něco přijde z hradu.** Nemusí. Neptej se po tom.

Konfrontace Blažejem (nepovinná, tvoje iniciativa — ne GM šept). Pokud se o opasku dozvíš dřív, než dojde na výsledch (zaslechneš Hedviku, uvidíš gesto s mísou, nebo prostě dáš dvě a dvě dohromady), smíš si Blažejem vzít stranou, dřív než to udělá za tebe někdo jiný: „*Dnes to řekneš sám, nebo přestávám krýt.*“ Nikoho tím nezradíš — vracíš mu jeho vlastní lež, ne odhaluješ svou. Nikdo tě k tomu netlačí a nikdo tě nebude soudit, když to neuděláš — ale pokud to uděláš, přestáváš být jediný, kdo tajemství nese, a to je přesně ten rozdíl mezi „krýt někoho“ a „být jím krytý“.

Do budoucna, ne dnes (nepovinné). Klíč od archivu už nikdy nikomu na noc — ani starému příteli, ani na hodinu. Nemusíš to nikde vylašovat; nepsaný zvyk to velí i teď, jen jsi ho jednou porušil, a to samo o sobě stačí, aby sis to u sebe uzavřel. Nezachránilo by ti to dnešek — s glejtem to nikdy nemělo nic společného — ale je to tvoje, ne quest. **Volitelně, pokud dnešek uneseš, můžeš v krčmě jít o krok dál** a nadhodit to Radovanovi — ne jako doznání, jako tichý návrh mezi řeči: „*Purkrabí, zápis o něčí přítomnosti by měl vždycky potvrdit ještě někdo druhý, ne*

jen jedna ruka." Listiny a jejich pořádek jsou jeho, ne tvoje — co s tím udělá, je jeho volba. K Hanušovi by to muselo dojít až zítra; to už dnešní den neuvidí.

Chronologie s vyznačením HLAVNÍ/VEDLEJŠÍ je níže v „Klíčové momenty“.

Klíčové momenty

- 📌 **[HLAVNÍ] Kostel sv. Matouše (~10:00):** první příležitost ke zpovědi. Bartoloměj stojí stranou s růžencem. Blažej tě bude sledovat — pokud teď jdeš, je to riziko, ale je to dramaticky správné místo.
- 📌 **[HLAVNÍ] Cesta k rozcestí pod Talmberkem (~12:00):** Blažej tě možná požádá, abys šel po jeho pravém boku. Drama: snaž se vyhnout (záminkou „musím zapsat něco z trasy“), ale ne otevřeně.
- 📌 **[VEDLEJŠÍ] Během dne:** vyhledej Matyáše (Ruce písaře).
- 📌 **[HLAVNÍ] Kuchelník / návrat:** pečť tubusu.
- 📌 **[HLAVNÍ] Návrat (~17:30):** poslední šance ke zpovědi, pokud jsi to ráno nestihl.

Co ti přinese GM

- Šeptem upozornění u sv. Matouše: „*Otec by tě dnes přijal.*“ — to je signál, že je čas.
- Tubus k posouzení pečeti (Kuchelník/návrat): „*Pečť at' posoudí písař.*“
- Případně cokoli jiného, co dnes někdo najde nebo dostane. Odstavec „Co ti řekne vosk, ruka a pergamen“ výše říká, co z toho poznáš a co ne — **odpověď „tuhle pečť neznám“ je plnohodnotný výsledek**, ne prohra.
- Za rozbřesku tě může zastavit **Vašek** a poprosit, ať mu na rub jeho rozkazu připíšeš jednu větu (neumí psát). Napíšeš ji a nikdy se o tom nezmíníš. (*Ruka je tvoje, slova jeho.*)
- (Volitelně, varianta hry) Krátký lístek s textem v zkomolené latině o pečeti někoho propuštěného — pokud ti přijde, jsi vtažen do linky Hra o purkrabího.

Tvé volby

- 🎭 **Půjdeš ke zpovědi?** Ano u kostela / Ano v návratu / Ne (a zda mlčet věčně).
- 🎭 **Pokud Blažej tě bude tlačit na rozcestí pod Talmberkem — odmítneš ho otevřeně, nebo skrytě?**
- 🎭 **Po zpovědi nesmíš dát najevo úlevu** — Blažej to musí přecíst jako tvé pokračující napětí.
- 🎭 **Pečť tubusu:** komu a kdy to řekneš — (a) celému oddílu Stopa / (b) jen Blažejovi / © až u výsledku?

- 🗨️ **Konfrontace Blažeje:** vezmeš si ho stranou, ať to řekne sám, nebo necháš věci plynout tak, jak plynou?
- 🗨️ **Do budoucna:** necháš si to jen pro sebe, nebo to nadhodíš Radovanovi v krčmě?

PREQUEL — „Jinde, než měl být“

Postavení proti hlavnímu ději: noc před začátkem hry, hodiny předtím (~19:00–00:00).

1. INT. HRADNÍ ARCHIV, PIRKŠTEJN — VEČER, KRÁTCE PO KLEKÁNÍ

Malá místnost, police s pergameny a listinami. Dvě svíčky na stole — víc světla než později v noci, ještě časný večer. VAVŘINEC a KLIMENT (spolužáci ze sázavské písařské dílny; Kliment o něco starší, ruce má taky od inkoustu) sedí skloněni nad dvěma starými kupními listinami, rozloženými vedle sebe.

KLIMENT (prstem sleduje tah písmene) Podívej se na tohle K. Úzké, jako by šetřil inkoust.

VAVŘINEC (naklání se blíž) A tady je širší. Jiná ruka.

KLIMENT Která byla starší, myslíš?

VAVŘINEC (usměje se, unaveně) Klimente, kvůli tomuhle jsi šel po tmě celou cestu ze Sázavy?

KLIMENT (pokrčí rameny, s úsměvem) Někoho to zajímá. A ty jsi jediný, koho znám, kdo umí přečíst i to, co tam není napsáno.

Čas plyne — svíčky dohořely níž, ticho soustředěné práce. Pak zvuk kroků na chodbě, blížící se.

KLIMENT (ztuhne, zvedne hlavu) Někdo jde.

VAVŘINEC (tiše) V tuhle hodinu? Zajdi za polici. Kdyby to byl purkrabí sám, nemusíš vysvětlovat, proč tu jsi bez zápisu.

2. INT. ARCHIV — NOC (POKRAČOVÁNÍ)

Kliment beze slova sebere svícen, zajde za vysokou polici s knihami, schová se ve stínu. Kroky se blíží ke dveřím.

STŘIH.

3. INT. HRADNÍ ARCHIV, PIRKŠTEJN — NOC, PŘED PŮLNOCÍ

Vavřinec sedí nad otevřenou knihou — hradním deníkem — s brkem v ruce, ale nepíše. Dívá se na prázdný řádek. Vedle knihy na stole leží i ty dvě staré listiny z předchozí scény, rozložené vedle sebe — detail, kterého si Blažej nevšimne, protože přišel kvůli něčemu jinému.

Dveře se tiše otevřou. BLAŽEJ vejde, stále v civilní kazajce, trochu zadýchaný jako po chůzi ve tmě.

VAVŘINEC (nevzhlíží od knihy) Myslel jsem, že už spíš.

BLAŽEJ Byl jsem v Ratajích. (pauza) Potřebuju laskavost.

Vavřinec konečně zvedne oči. Ví, co přijde, dřív, než to Blažej řekne — vidí to na jeho tváři.

BLAŽEJ (POKRAČOVÁNÍ) Zapiš mě do hlídky. Jako bych tu byl celou noc.

Ticho. Vavřinec sklopí zrak zpátky ke knize, k prázdnému řádku, kde by mělo být jeho jméno vedle Blažejova.

VAVŘINEC (tiše) A byl jsi tady?

BLAŽEJ (bez obrany v hlase, unaveně upřímný) Ne. Ale hlídka stála, brány byly zamčené, nic se nestalo. Zítra si vezmu dvojitou směnu, nikdo nic nepozná.

Vavřinec dlouho mlčí. Prohlíží si brko v ruce, jako by ho viděl poprvé.

VAVŘINEC To není o tom, co se stalo. To je o tom, co je napsáno.

BLAŽEJ (přikročí blíže, hlas ztiší, ne výhružně — prosebně) Vavřinče. Jednu čárku. Nikdo se na to nikdy nebude ptát.

Dlouhá pauza. Vavřinec namočí brk do kalamáře. Ruka se mu na okamžik zachvěje nad pergamenem — pak napíše. Kamera je blízko, vidíme jen brk, inkoust, čerstvé písmeno vznikající na řádku, ne celou větu.

Blažej mu položí ruku na rameno — gesto vděku, ne nadvlády.

BLAŽEJ (POKRAČOVÁNÍ) Dlužím ti.

VAVŘINEC (nezvedá oči od knihy) Jo.

Blažej odejde.

4. INT. ARCHIV, ZA POLICÍ S KNIHAMÍ — NOC

Kliment ve stínu za policí, zády opřený o dřevo, svícen zakrytý dlaní. Poslouchá. Tvář neprozrazuje nic — ani úsudek, ani překvapení. Jen soustředěné, nehybné ticho člověka, který se naučil, že nejbezpečnější věc, kterou může udělat, je nebýt vidět.

STŘIH

5. INT. ARCHIV, PIRKŠTEJN — NOC (POKRAČOVÁNÍ, PO BLAŽEJOVĚ ODCHODU)

Ticho za zavřenými dveřmi. Vavřinec sedí, dívá se na čerstvý zápis v knize, nehýbe se.

Zpoza police se ozve tichý krok. KLIMENT vyjde ze stínu, svícen v ruce, postaví se vedle stolu.

Chvíli se na sebe dívají — několik vteřin, beze slova. Ani otázka, ani komentář k tomu, co Kliment právě slyšel.

Kliment jako první odvrátí pohled — zpátky k rozloženým listinám, jako by tím sám ukončil chvíli, která se neměla protahovat.

VAVŘINEC (unaveně si promne oči, hlas bez barvy) Klimente... já už musím lehnout. Ráno píšu pro Hanuše.

Kliment přikývne, nic nenamítá. Chvíli oba mlčky hledí na dvě nedodělané listiny.

KLIMENT (tiše) Nech mi klíč. Dodělám to, zamknu a ráno ti ho dám.

Vavřinec zaváhá — kratší, než by sám čekal. Sáhne k opasku, odepne klíč.

VAVŘINEC Než začne směna.

Vtiskne mu klíč do dlaně — pevné, rychlé gesto, jako by se ho chtěl zbavit dřív, než si to rozmyslí.

Kliment klíč sevře v pěsti. Přikývne.

STŘIH DO ČERNÉ.